

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Den Haag, 5 september 2019

Voortouwcommissie: **vaste commissie voor Defensie**

Volgcommissie(s): BuZa i.v.m. agendapunt 8, 9, 22, 23
EU i.v.m. agendapunt 9, 14, 28, 31
KR i.v.m. agendapunt 22
OCW i.v.m. agendapunt 8

Activiteit: **Procedurevergadering**
Datum: donderdag 12 september 2019
Tijd: 10.30 - 11.30 uur
Openbaar/besloten: openbaar

Onderwerp: **Procedurevergadering**

Mededelingen

Geen agendapunten

Brievenlijst

1. Agendapunt: **Brievenlijst (zie de zaken en de voorstellen op de brievenlijst)**

Brieven van bewindspersonen

2. Agendapunt: **Reactie op de motie van het lid Bruins Slot c.s. over een ethisch en juridisch kader voor human enhancement (Kamerstuk 31125-97)**

Zaak: Brief regering - minister van Defensie, A.Th.B. Bijleveld-Schouten - 4 juli 2019
Reactie op de motie van het lid Bruins Slot c.s. over een ethisch en juridisch kader voor human enhancement - 31125-105

Voorstel: Agenderen voor nog te plannen wetgevingsoverleg Personeel/Materieel Defensie.

3. Agendapunt: **Reactie op verzoek commissie over de brief van veteranenombudsman inzake de behandelduur van aanvragen voor militair invaliditeitspensioen (MIP) en verzoeken om herkeuring of voorzieningen**

Zaak: Brief regering - minister van Defensie, A.Th.B. Bijleveld-Schouten - 4 juli 2019
Reactie op verzoek commissie over de brief van veteranenombudsman inzake de behandelduur van aanvragen voor militair invaliditeitspensioen (MIP) en verzoeken om herkeuring of voorzieningen - 2019Z14363

Voorstel: Voor kennisgeving aannemen.

4. Agendapunt: **Voortgang gebruik elektronische stoommiddelen tegen drones**
- Zaak:** Brief regering - minister van Defensie, A.Th.B. Bijleveld-Schouten - 4 juli 2019
Voortgang gebruik elektronische stoommiddelen tegen drones - 30806-49
- Voorstel: Voor kennisgeving aannemen.
5. Agendapunt: **Reactie op een brief van een burger over opbouw van het pensioen van militairen met functioneel leeftijdsontslag**
- Zaak:** Brief regering - staatssecretaris van Defensie, B. Visser - 3 juli 2019
Reactie op een brief van een burger over opbouw van het pensioen van militairen met functioneel leeftijdsontslag - 2019Z14156
- Voorstel: Voor kennisgeving aannemen.
6. Agendapunt: **Reactie op verzoek commissie over de brief van de heer B. en de heer L. over pensioengat Defensie**
- Zaak:** Brief regering - staatssecretaris van Defensie, B. Visser - 3 juli 2019
Reactie op verzoek commissie over de brief van de heer B. en de heer L. over pensioengat Defensie - 2019Z14154
- Voorstel: Voor kennisgeving aannemen.
7. Agendapunt: **Onderhandelingsresultaat sector Defensie**
- Zaak:** Brief regering - staatssecretaris van Defensie, B. Visser - 2 juli 2019
Onderhandelingsresultaat sector Defensie - 35000-X-146
- Voorstel: Voor kennisgeving aannemen.
- Noot: De brief is achterhaald door de brief waarin wordt gemeld dat een arbeidsvoorwaardenakkoord is afgesloten (Kamerstuk 35 000 X, nr. 149), zie agendapunt 20.
8. Agendapunt: **Eerste bevindingen expeditie scheepswrakken onderzeeboten Maleisië**
- Zaak:** Brief regering - minister van Defensie, A.Th.B. Bijleveld-Schouten - 5 juli 2019
Eerste bevindingen expeditie scheepswrakken onderzeeboten Maleisië - 32156-100
- Voorstel: Voor kennisgeving aannemen.
- Volgcommissie(s): OCW, BuZa
9. Agendapunt: **Verslag bijeenkomst NAVO-ministers van Defensie op 26 en 27 juni 2019 te Brussel**
- Zaak:** Brief regering - minister van Defensie, A.Th.B. Bijleveld-Schouten - 5 juli 2019
Verslag bijeenkomst NAVO-ministers van Defensie op 26 en 27 juni 2019 te Brussel - 28676-321
- Voorstel: Agenderen voor algemeen overleg NAVO Defensie Ministeriële op 16 oktober 2019.
- Volgcommissie(s): BuZa, EU

10. Agendapunt: **Toezeggingen over chroom-6**
- Zaak:** Brief regering - staatssecretaris van Defensie, B. Visser - 4 juli 2019
Toezeggingen over chroom-6 - 35000-X-147
- Voorstel: Agenderen voor nog te plannen wetgevingsoverleg Personeel/Materieel Defensie.
11. Agendapunt: **Uitstel toezending beleidsdoorlichting vorming Defensie Helikopter Commando (DHC)**
- Zaak:** Brief regering - staatssecretaris van Defensie, B. Visser - 4 juli 2019
Uitstel toezending beleidsdoorlichting vorming Defensie Helikopter Commando (DHC) - 31516-28
- Voorstel: Voor kennisgeving aannemen.
12. Agendapunt: **Opheffen agentschap Defensie Telematica Organisatie (DTO)**
- Zaak:** Brief regering - minister van Defensie, A.Th.B. Bijleveld-Schouten - 8 juli 2019
Opheffen agentschap Defensie Telematica Organisatie (DTO) - 31125-106
- Voorstel: Voor kennisgeving aannemen.
13. Agendapunt: **Reactie op een brief van een voormalig medewerkster van de Defensie Materieel Organisatie (DMO) over werkomgeving binnen Defensie**
- Zaak:** Brief regering - staatssecretaris van Defensie, B. Visser - 12 juli 2019
Reactie op een brief van een voormalig medewerkster van de Defensie Materieel Organisatie (DMO) over werkomgeving binnen Defensie - 2019Z15080
- Voorstel: Voor kennisgeving aannemen.
14. Agendapunt: **Geannoteerde agenda informele Raad Buitenlandse Zaken Defensie van 28-29 augustus 2019 te Helsinki**
- Zaak:** Brief regering - minister van Defensie, A.Th.B. Bijleveld-Schouten - 20 augustus 2019
Geannoteerde agenda informele Raad Buitenlandse Zaken Defensie van 28-29 augustus 2019 te Helsinki - 21501-28-190
- Voorstel: Geagendeerd voor schriftelijk overleg informele Raad Buitenlandse Zaken Defensie op 21 augustus 2019.
- Volgcommissie(s): EU
15. Agendapunt: **Antwoorden op vragen commissie over de geannoteerde agenda informele Raad Buitenlandse Zaken Defensie van 28-29 augustus 2019 te Helsinki (Kamerstuk 21501-28-190)**
- Zaak:** Brief regering - minister van Defensie, A.Th.B. Bijleveld-Schouten - 26 augustus 2019
Antwoorden op vragen commissie over de geannoteerde agenda informele Raad Buitenlandse Zaken Defensie van 28-29 augustus 2019 te Helsinki - 21501-28-191
- Voorstel: Voor kennisgeving aannemen.

16. Agendapunt: **Veilig vernietigen van 60mm HE-mortiergranaten**
- Zaak:** Brief regering - minister van Defensie, A.Th.B. Bijleveld-Schouten - 22 augustus 2019
Veilig vernietigen van 60mm HE-mortiergranaten - 35000-X-150
- Voorstel: Agenderen voor nog te plannen wetgevingsoverleg Personeel/Materieel Defensie.
17. Agendapunt: **Reactie op verzoek commissie over een burgerbrief m.b.t. problemen met hulp en communicatie aan veteranen met Post Traumatisch Stress Syndroom (PTSS)**
- Zaak:** Brief regering - minister van Defensie, A.Th.B. Bijleveld-Schouten - 15 augustus 2019
Reactie op verzoek commissie over een burgerbrief m.b.t. problemen met hulp en communicatie aan veteranen met Post Traumatisch Stress Syndroom (PTSS) - 2019Z15739
- Voorstel: Voor kennisgeving aannemen.
18. Agendapunt: **Strategisch Vastgoedplan**
- Zaak:** Brief regering - staatssecretaris van Defensie, B. Visser - 4 juli 2019
Strategisch Vastgoedplan - 33763-151
- Voorstel: Agenderen voor nog te plannen algemeen overleg Vastgoed Defensie.
- Noot: Met de ontvangst van deze brief kan dit AO nu worden gepland; tijdsduur 3 uur?
19. Agendapunt: **Verwervingsvoorbereiding (D-fase) van het project 'Voertuig 12kN overig en Remote Controlled Weapon Station (RCWS)'**
- Zaak:** Brief regering - staatssecretaris van Defensie, B. Visser - 15 augustus 2019
Verwervingsvoorbereiding (D-fase) van het project 'Voertuig 12kN overig en Remote Controlled Weapon Station (RCWS)' - 26396-115
- Voorstel: Agenderen voor nog te plannen wetgevingsoverleg Personeel/Materieel Defensie.
20. Agendapunt: **Arbeidsvoorwaardenakkoord sector Defensie**
- Zaak:** Brief regering - staatssecretaris van Defensie, B. Visser - 30 juli 2019
Arbeidsvoorwaardenakkoord sector Defensie - 35000-X-149
- Voorstel: Agenderen voor nog te plannen wetgevingsoverleg Personeel/Materieel Defensie.
21. Agendapunt: **Kennisgeving dodelijk ongeval militair parachutist in Teuge**
- Zaak:** Brief regering - minister van Defensie, A.Th.B. Bijleveld-Schouten - 23 juli 2019
Kennisgeving dodelijk ongeval militair parachutist in Teuge - 35000-X-148
- Voorstel: Voor kennisgeving aannemen.

22. Agendapunt: **Goedkeuring van het op 2 juli 2018 te Washington tot stand gekomen Verdrag tussen de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de Regering van de Verenigde Staten van Amerika inzake de totstandkoming van een raamwerk voor samenwerking op het gebied van defensieaangelegenheden, met bijlage (Trb. 2018, 125 en Trb. 2019, 102)**
- Zaak:** Wetgeving - minister van Defensie, A.Th.B. Bijleveld-Schouten - 18 juli 2019
Goedkeuring van het op 2 juli 2018 te Washington tot stand gekomen Verdrag tussen de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de Regering van de Verenigde Staten van Amerika inzake de totstandkoming van een raamwerk voor samenwerking op het gebied van defensieaangelegenheden, met bijlage (Trb. 2018, 125 en Trb. 2019, 102) - 35260-(R2131)
- Voorstel: Inbrengdatum voor het verslag vaststellen op 25 september 2019 te 12.00 uur.
- Noot: Het Verdrag dient ingevolge artikel 91, eerste lid, van de Grondwet te worden goedgekeurd door de Staten-Generaal, alvorens het Koninkrijk daaraan kan worden gebonden. De commissie heeft eerder om een toelichting gevraagd op dit verdrag (Kamerstuk 35 000 X, nr. 11) en daarover tevens feitelijke vragen gesteld.
- Volgcommissie(s): BuZa, KR
23. Agendapunt: **Voornemen tot verlenging van het Verdrag tussen de regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de regering van het Hasjemitische Koninkrijk Jordanië betreffende een tijdelijke plaatsing van troepen van het Koninkrijk der Nederlanden in Jordanië, Amman, 2 oktober 2014 (Trb. 2014, 175)**
- Zaak:** Brief regering - minister van Buitenlandse Zaken, S.A. Blok - 30 augustus 2019
Voornemen tot verlenging van het Verdrag tussen de regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de regering van het Hasjemitische Koninkrijk Jordanië betreffende een tijdelijke plaatsing van troepen van het Koninkrijk der Nederlanden in Jordanië, Amman, 2 oktober 2014 - 24493-R1557-86
- Voorstel: Voor kennisgeving aannemen.
- Volgcommissie(s): BuZa
24. Agendapunt: **Reactie op verzoek commissie over een afschrift van de brief over onregelmatigheden aan de Koninklijke Militaire Academie**
- Zaak:** Brief regering - staatssecretaris van Defensie, B. Visser - 30 augustus 2019
Reactie op verzoek commissie over een afschrift van de brief over onregelmatigheden aan de Koninklijke Militaire Academie - 2019Z16168
- Voorstel: Voor kennisgeving aannemen.
25. Agendapunt: **Toestemming voor deelname aan een technische briefing over het Europees Defensiefonds**
- Zaak:** Brief regering - minister van Defensie, A.Th.B. Bijleveld-Schouten - 3 september 2019
Toestemming voor deelname aan een technische briefing over het Europees Defensiefonds - 2019Z16221
- Voorstel: Voor kennisgeving aannemen.

26. Agendapunt: **Opzet en vraagstelling beleidsdoorlichting COTS/MOTS-beleid**
- Zaak:** Brief regering - minister van Defensie, A.Th.B. Bijleveld-Schouten - 3 september 2019
Opzet en vraagstelling beleidsdoorlichting COTS/MOTS-beleid - 31516-29
- Voorstel: Agenderen voor nog te plannen wetgevingsoverleg Personeel/Materieel Defensie.
27. Agendapunt: **Uitstel toezending reactie op de gewijzigde motie van de leden Diks en Stoffer over een landelijke bewustwordingscampagne over PTSS (Kamerstuk 30139-216)**
- Zaak:** Brief regering - minister van Defensie, A.Th.B. Bijleveld-Schouten - 3 september 2019
Uitstel toezending reactie op de gewijzigde motie van de leden Diks en Stoffer over een landelijke bewustwordingscampagne over PTSS - 30139-221
- Voorstel: Voor kennisgeving aannemen.
28. Agendapunt: **Verslag informele Raad Buitenlandse Zaken met ministers van Defensie van 28 en 29 augustus 2019 te Helsinki**
- Zaak:** Brief regering - minister van Defensie, A.Th.B. Bijleveld-Schouten - 5 september 2019
Verslag informele Raad Buitenlandse Zaken met ministers van Defensie van 28 en 29 augustus 2019 te Helsinki - 2019Z16509
- Voorstel: Agenderen voor algemeen overleg EU Defensieraad van 6 november 2019.
- Volgcommissie(s): EU
29. Agendapunt: **Beantwoording vragen commissie over de Jaarrapportage 2019 Visitatiecommissie Defensie en Veiligheid**
- Zaak:** Brief regering - minister van Defensie, A.Th.B. Bijleveld-Schouten - 5 september 2019
Beantwoording vragen commissie over de Jaarrapportage 2019 Visitatiecommissie Defensie en Veiligheid - 2019Z16540
- Voorstel: Agenderen voor nog te plannen wetgevingsoverleg Personeel/Materieel Defensie.
- Overig**
30. Agendapunt: **Stafnotitie - AO IT Defensie 4 sept 2019 3e BIT-advies**
- Zaak:** Stafnotitie - kenniscoördinator, M.C.C. van Haften - 22 augustus 2019
Stafnotitie - AO IT Defensie 4 sept 2019 3e BIT-advies - 2019Z15897
- Voorstel: Betrokken bij het algemeen overleg IT Defensie d.d. 4 september 2019.

31. Agendapunt: **[EU-SIGNALERING] DEF - SO op 21 augustus over de Informele Raad Buitenlandse Zaken met de ministers van Defensie van 28-29 augustus 2019**
- Zaak:** Stafnotitie - griffier, T.N.J. de Lange - 20 augustus 2019
[EU-SIGNALERING] DEF - SO op 21 augustus over de Informele Raad Buitenlandse Zaken met de ministers van Defensie van 28-29 augustus 2019 - 2019Z15856
- Voorstel: Desgewenst betrokken bij schriftelijk overleg over de Informele Raad Buitenlandse Zaken op 21 augustus jl.
- Volgcommissie(s): EU
32. Agendapunt: **Beantwoording vragen commissie over de Initiatiefnota van het lid Belhaj over een Europese krijgsmacht van en voor Europeanen (Kamerstuk 35189-1)**
- Zaak:** Brief van lid/fractie/commissie - Tweede Kamerlid, S. Belhaj (D66) - 30 augustus 2019
Beantwoording vragen commissie over de Initiatiefnota van het lid Belhaj over een Europese krijgsmacht van en voor Europeanen - 35189-4
- Voorstel: Agenderen voor inmiddels gepland notaoverleg over de Initiatiefnota van het lid Belhaj over een Europese krijgsmacht van en voor Europeanen (Kamerstuk 35189-1) op 23 september 2019.
33. Agendapunt: **Behandeling van de begroting 2020**
- Noot:
- Inbreng feitelijke vragen op 8 oktober 2019 en de regering verzoeken te antwoorden op 22 oktober 2019.
  - Wetgevingsoverleg Personeel/Materieel met staatssecretaris plannen, zo mogelijk op 28 oktober 2019 (4 november niet mogelijk), lengte vijf uur.
  - De staf vragen een notitie op te stellen over de begroting.
  - Een technische briefing met Defensie organiseren over de begroting en het defensiematerieelbegrotingsfonds.
  - Ter bespreking of de commissie een of meer rapporteurs wil aanstellen over het materieelbegrotingsfonds, aangezien dat is opgenomen in de kennisagenda van de commissie.
34. Agendapunt: **35260 Verdrag defensiesamenwerking Nederland-Verenigde Staten**
- Zaak:** Stafnotitie - griffier, T.N.J. de Lange - 5 september 2019
35260 Verdrag defensiesamenwerking Nederland-Verenigde Staten - 2019Z16549
- Voorstel: Desgewenst betrekken bij Goedkeuringswet Verdrag defensiesamenwerking Nederland-Verenigde Staten (35 260 (R2131), zie agendapunt 22.

Uitnodigingen

Geen agendapunten

Werkzaamheden van de commissie

35. Agendapunt: **Planning overleg Defensie Industriestrategie met stas EZK (zie brief stas EZK agendapunt 5 pv 4 juli, Kamerstukken 26 231, nrs. 31, 32)): apart AO of agenderen voor een komend AO Materieel?**

36. Agendapunt:
Noot:

Werkzaamheden van de commissie

11-09-2019 10.00 - 13.00 Algemeen overleg Personeel (nieuwe datum)

12-09-2019 10.30 - 11.30 Procedurevergadering

20-09-2019 08.00 - 18.00 Werkbezoek Het Korps Commandotroepen (CLAS)

23-09-2019 14.00 - 17.00 Initiatiefnota van het lid Belhaj over een Europese krijgsmacht van en voor Europeanen (spreektijden in minuten: VVD 11, PVV 8, CDA 8, D66 8, GroenLinks 6, SP6, PvdA 5, ChistenUnie 4, PvdD 4, 50Plus 4, SGP 3, DENK 3, FvD 3, Lid Van Kooten-Arissen 2)

26-09-2019 10.30 - 11.30 Procedurevergadering

01-10-2019 16.30 - 18.30 Algemeen overleg Voortgang/evaluatie missies en operaties (spreektijd: 3 minuten)

10-10-2019 10.30 - 11.30 Procedurevergadering

16-10-2019 15.00 - 17.00 Algemeen overleg NAVO Defensie

Ministeriële **(voorstel spreektijd: 3 minuten)**

17-10-2019 10.30 - 11.30 Gesprek MDV

Herfstreces 18 oktober t/m maandag 28 oktober 2019

31-10-2019 10.30 - 11.30 Procedurevergadering

06-11-2019 15.00 - 17.00 Algemeen overleg EU Defensieraad **(voorstel spreektijd: 3 minuten)**

14-11-2019 10.30 - 11.30 Procedurevergadering

28-11-2019 14.00 - 15.00 Procedurevergadering

12-12-2019 10.30 - 11.30 Procedurevergadering

Kerstreces 20 december 2019 t/m maandag 13 januari 2020

16-01-2020 10.30 - 11.30 Procedurevergadering

30-01-2020 10.30 - 11.00 Procedurevergadering

30-01-2020 11.00 - 12.00 Gesprek Instituut Defensie Leergangen (IDL)

13-02-2020 10.30 - 11.30 Procedurevergadering

03-03-2020 16.30 - 18.30 Algemeen overleg EU Defensieraad **(voorstel spreektijd: 3 minuten)**

05-03-2020 10.30 - 11.30 Procedurevergadering

19-03-2020 10.30 - 11.30 Procedurevergadering

02-04-2020 10.30 - 11.30 Procedurevergadering

16-04-2020 10.30 - 11.30 Procedurevergadering

14-05-2020 10.30 - 11.30 Procedurevergadering

28-05-2020 10.30 - 11.30 Procedurevergadering

11-06-2020 10.30 - 11.30 Procedurevergadering

25-06-2020 10.30 - 11.30 Procedurevergadering

Plenaire activiteiten

- Verhuizing marinierskazerne Doorn (meerderheidsdebat; Diks)
- Gezondheidsklachten van veteranen in Afghanistan door verbranding van afval (meerderheidsdebat; Karabulut)
- Schaderegeling voor chroom-6-slachtoffers in Tilburg (dertigledendebat; Kerstens)
- Afghaanse tolken (dertigledendebat; Belhaj)
- Incident Uruzgan (meerderheidsdebat; Belhaj)
- Mislukte cao-onderhandelingen bij Defensie (dertigledendebat; Jasper van Dijk)
- VAO Materieel Defensie (Bruins Slot)
- Marineterrein Amsterdam (dertigledendebat; Belhaj)
- Mishandeling van door Nederland aan Afghanistan overgedragen Afghaanse gevangenen (dertigledendebat; Karabulut)
- Veiligheid legeringsgebouwen (dertigledendebat; Karabulut)
- VAO MIVD (Karabulut)
- VAO Militair radarstation Herwijnen (Karabulut)

Ongeplande activiteiten

- Algemeen overleg Europees Defensiefonds
- Hoorzitting/rondetafelgesprek Europees Defensiefonds

- Technische briefing Europees Defensiefonds
- Werkbezoek Europees Defensiefonds (Brussel)
- Algemeen overleg Materieel Defensie (**wordt nu opgenomen in wetgevingsoverleg Personeel/Materieel**)
- Algemeen overleg Vastgoed Defensie (**kan nu gepland worden**)

Rondvraag

37. Agendapunt: **Rondvraagpunt van het lid Bosman: uitwisseling Belgische en Nederlandse Defensiecommissies**
- Zaak:** Brief van lid/fractie/commissie - Tweede Kamerlid, A. Bosman (VVD) - 5 september 2019
Rondvraagpunt van het lid Bosman: uitwisseling Belgische en Nederlandse Defensiecommissies - 2019Z16480
- Voorstel: Ter bespreking.

Griffier: T.N.J. de Lange

Activiteitnummer: 2019A01615